

**Zorgen voor de veiligheid van pleegkinderen:
Onderzoek bij het LJ&R**

Samenvatting

De Inspectie jeugdzorg heeft in de tweede helft van 2008 landelijk onderzoek gedaan bij de Voorzieningen Voor Pleegzorg (Pleegzorgaanbieders) naar de veiligheid van pleegkinderen. De onderzoeksvraag die hierbij centraal stond is of de Pleegzorgaanbieders systematisch zorgdragen voor de veiligheid van kinderen in pleeggezinnen. Het onderzoek richt zich op twee thema's: de screening van pleeggezinnen op mogelijke veiligheidsrisico's en het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen. Het onderzoek bestond uit een beleidsanalyse en een praktijkonderzoek.

Pleegkinderen hebben recht op een veilige plek in het pleeggezin waarin zij opgroeien. Zij dienen beschermd te zijn tegen alle vormen van mishandeling binnen het pleeggezin en er dient zicht te zijn op mogelijke veiligheidsrisico's binnen het pleeggezin. Van pleegzorgaanbieders verwacht de inspectie dat zij risicovolle situaties voor pleegkinderen tot een minimum beperken. Zij dienen hiertoe (aspirant) pleeggezinnen te *screenen* op mogelijke veiligheidsrisico's en zij dienen *toezicht* te houden op de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin, door onveilige situaties te signaleren en mogelijke veiligheidsrisico's voor pleegkinderen in te schatten.

De inspectie verwacht van pleegzorgaanbieders dat zij dit *systematisch* doen door te zorgen voor beleid van voldoende kwaliteit én door te zorgen dat medewerkers dit beleid adequaat in de praktijk brengen.

De inspectie komt tot het volgende eindoordeel over het LJ&R:

1. Het systematisch screenen van netwerkgezinnen¹ op veiligheidsrisico's is van matige kwaliteit.
 - De kwaliteit van het *beleid* van het LJ&R voor de screening van netwerkpleeggezinnen op veiligheidsrisico's is voldoende.
 - De kwaliteit van de screening van pleeggezinnen op veiligheidsrisico's *door medewerkers* is onvoldoende. De aandacht voor veiligheidsrisico's gedurende de screening is te weinig expliciet. Gesignaleerde veiligheidsrisico's worden niet als zodanig benoemd in de rapportage, waardoor de kans groot is dat veiligheidsrisico's onvoldoende onder de aandacht van de medewerkers zijn in de verdere begeleiding van het pleeggezin. Positief is de multidisciplinaire beoordeling van de verslaglegging door de intakecommissie.
2. Het systematisch toezicht houden op de veiligheid van pleegkinderen is van matige kwaliteit.
 - De kwaliteit van het *beleid* van LJ&R voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind is onvoldoende.

¹ Het LJ&R screent zelf alleen netwerkgezinnen, incidenteel maakt het LJ&R gebruik van bestandsgezinnen die gescreend zijn door andere pleegzorgaanbieders.

- Door het ontbreken van voldoende beleid is de kwaliteit van het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen *door medewerkers* matig. Door het ontbreken van specifiek beleid is de wijze van toezicht houden namelijk te veel afhankelijk van de betreffende medewerkers en is de aandacht voor veiligheid bovendien nog onvoldoende expliciet en systematisch. Positief is dat de pleegzorgmedewerkers tijdens de begeleiding alert zijn op de emotionele veiligheid van het pleegkind en dat zij zonedig extra opvoedingsondersteuning inzetten.

Het LJ&R werkt voornamelijk met pleegkinderen in netwerkgezinnen. Deze kinderen verblijven vaak geruime tijd in een netwerkgezin zonder dat de geschiktheid en veiligheid van het gezin adequaat is ingeschat. Ook is dan onduidelijk door wie en op welke wijze er toezicht op de veiligheid van de kinderen wordt gehouden. Dit houdt risico's voor de kinderen in.

De inspectie doet de volgende aanbevelingen:

Aan het LJ&R

- Maak een verbeterplan (inclusief termijnen) om te komen tot:
 - beleid voor het *toezicht* op de veiligheid van pleegkinderen binnen pleeggezinnen;
 - het expliciet screenen op en vastleggen van veiligheidsrisico's in de screeningsfase;
 - pleegouderbegeleidingsplannen, waarin concreet en transparant mogelijke veiligheidsrisico's worden vastgelegd.Beschrijf hierin concreet *hoe* het beleid geïmplementeerd zal worden en maak inzichtelijk *wanneer* het beleid operationeel zal zijn.
- Maak afspraken met de afdeling jeugdbescherming van het LJ&R over de verantwoordelijkheidsverdeling: wie doet wat om zicht te houden op de veiligheid van pleegkinderen vanaf het moment dat de pleegkinderen in een (netwerk of bestands)gezin zijn geplaatst. Beschrijf hierbij concreet *hoe* de afspraken geïmplementeerd zullen worden en maak inzichtelijk *wanneer* de afspraken operationeel zullen zijn.
- Maak afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming over de termijn van afgifte van een Verklaring van geen Bezwaar. Beschrijf hierbij concreet *hoe* de afspraken geïmplementeerd zullen worden en maak inzichtelijk *wanneer* de afspraken operationeel zullen zijn.

Aan de provincie Overijssel

- Maak afspraken met het LJ&R over het verbeterplan en de afspraken met de afdeling jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming.
- Zie toe op een spoedige uitvoering van het verbeterplan en de totstandkoming van de afspraken.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing	9
2.1 Beleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's	9
2.2 Screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's in de praktijk	11
2.3 Beleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind	13
2.4 Het toezicht op de veiligheid van het pleegkind in de praktijk	14
Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen	19
Bijlage 1 Toetsingskader	21
Bijlage 2 Onderzoeksopzet	25

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aanleiding

Het is de taak van voorzieningen voor pleegzorg (pleegzorgaanbieders) om er voor te zorgen dat het pleegkind veilig is in het pleeggezin vanaf de aanvang van de plaatsing tot de beëindiging van de plaatsing. De veiligheid van pleegkinderen kan in het geding komen wanneer een pleegzorgaanbieder haar taken, die zijn gericht op het zorgdragen voor de veiligheid van het pleegkind, niet goed genoeg uitvoert. De inspectie vindt het dan ook belangrijk om meer zicht te hebben op hoe de pleegzorgaanbieders zorgdragen voor de veiligheid van pleegkinderen. Zeker aangezien bij meerdere calamiteiten die de laatste jaren bij de inspectie zijn gemeld sprake was van onveiligheid in pleeggezinnen (verwaarlozing, seksueel misbruik, fysieke mishandeling). In 2008 onderzoekt de inspectie daarom de veiligheid van pleegkinderen in Nederland.

Uitgangspunten van het onderzoek

De inspectie verstaat in dit onderzoek onder veiligheid dat pleegkinderen veilig zijn als zij beschermd zijn tegen alle vormen van mishandeling (affectieve en fysieke verwaarlozing, seksueel misbruik, fysieke mishandeling) binnen het pleeggezin.

Primair ligt de verantwoordelijkheid bij pleegouders om te zorgen voor de veiligheid van het pleegkind binnen hun gezin. Pleegzorgaanbieders zijn verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat risicovolle situaties voor pleegkinderen tot een minimum worden beperkt. De inspectie onderscheidt hierbij twee belangrijke taken voor pleegzorgaanbieders. Allereerst moeten zij vaststellen of een (aanstaand) pleeggezin een veilige plek kan bieden voor het pleegkind. Hiertoe is de *screening* van (aspirant) pleeggezinnen op mogelijke veiligheidsrisico's (zoals verslaving of psychiatrische problematiek) van groot belang. Als een kind eenmaal in een pleeggezin verblijft, moeten pleegzorgaanbieders er vervolgens voor zorgen dat er *toezicht* is op de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin. Hiertoe is het signaleren van onveilige situaties (zoals kindermishandeling) en het inschatten van mogelijke veiligheidsrisico's voor het pleegkind (zoals belangrijke veranderingen binnen het pleeggezin) van groot belang.

Verwachtingen inspectie

De inspectie verwacht van pleegzorgaanbieders dat zij systematisch zorgdragen voor de veiligheid van pleegkinderen binnen het pleeggezin door te zorgen voor beleid van voldoende kwaliteit én door te zorgen dat medewerkers dit beleid adequaat in de praktijk brengen.

In het toetsingskader dat de inspectie voor dit onderzoek heeft opgesteld, zijn de verwachtingen (criteria) van de inspectie nader uitgewerkt (zie bijlage 1).

Onderzoeksvraag

De inspectie heeft de volgende onderzoeksvraag geformuleerd:

Zorgen de pleegzorgaanbieders systematisch voor de veiligheid van kinderen in pleeggezinnen?

Deze onderzoeksvraag heeft de inspectie uitgewerkt in de volgende twee deelvragen:

- screenen de pleegzorgaanbieders het pleeggezin systematisch op mogelijke veiligheidsrisico's voor het pleegkind?
- houden de pleegzorgaanbieders systematisch toezicht op de veiligheid van het pleegkind?

Onderzoeksopzet

Het onderzoek is uitgevoerd in twee fasen: een beleidsanalyse en een praktijkonderzoek. De inspectie heeft via een schriftelijke vragenlijst in juni 2008 het beleid van het LJ&R opgevraagd voor de screening en voor het toezicht op de veiligheid en dit beleid vervolgens geanalyseerd. Vervolgens heeft de inspectie in september 2008 het praktijkonderzoek bij het LJ&R uitgevoerd, waarin de toepassing van het beleid in de praktijk is getoetst. Dit is gedaan via twee groepsinterviews met uitvoerend medewerkers en een analyse van een aantal recente dossiers.

Leeswijzer

Dit rapport geeft de resultaten weer van het onderzoek van de Inspectie jeugdzorg bij het LJ&R. In Hoofdstuk 2 geeft de inspectie een oordeel of het LJ&R systematisch zorgt voor de veiligheid van kinderen in pleeggezinnen. In Hoofdstuk 3 geeft de inspectie haar eindoordeel en doet zij aanbevelingen aan het LJ&R en de provincie Overijssel. Bijlage 1 bevat het toetsingskader en Bijlage 2 een nadere beschrijving van de onderzoeksopzet.

Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing

Inleiding

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie jeugdzorg een oordeel over het beleid en handelen van het LJ&R met betrekking tot het beperken van de veiligheidsrisico's voor pleegkinderen binnen pleeggezinnen. Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd. Paragraaf 2.1 en 2.2 gaan over de *screening* van pleeggezinnen op veiligheidsrisico's en paragraaf 2.3 en 2.4 over het *toezicht* op de veiligheid van pleegkinderen. De inspectie geeft bij elk thema zowel een oordeel over de kwaliteit van het beleid als over de uitvoering in de praktijk. Per thema geeft de inspectie aan wat haar verwachting is, hoe haar oordeel luidt en wat de bevindingen zijn waarop zij dit oordeel baseert. De oordelen formuleert de inspectie in de termen 'voldoende', 'bijna voldoende', 'matig' en 'onvoldoende'.

De inspectie is van mening dat indien het beleid voor het screenen op veiligheidsrisico's of voor het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen onvoldoende is, er een noodzakelijke voorwaarde ontbreekt voor het *systematisch* handelen in de praktijk. Dit brengt risico's met zich mee voor de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin. Daarom beoordeelt de inspectie de kwaliteit van de praktijk van de screening en van het toezicht op de veiligheid van het pleegkind in die gevallen nooit als voldoende.

Algemeen

Het LJ&R is een landelijk werkende voorziening voor pleegzorg. Er wordt gewerkt vanuit regiokantoren, waar ook medewerkers van de afdeling jeugdbescherming werkzaam zijn. Het LJ&R werkt voornamelijk met netwerkpleeggezinnen. Het LJ&R screent zelf alleen netwerkgezinnen. Incidenteel worden kinderen in bestandsgezinnen begeleid. Het LJ&R heeft zelf geen bestandsgezinnen. De screening en de begeleiding van het netwerkpleeggezin wordt uitgevoerd door eenzelfde medewerker. Bij het LJ&R heet de screening netwerkonderzoek.

2.1 Beleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's

Verwachting

De pleegzorgaanbieder heeft beleid van voldoende kwaliteit voor de systematische screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's.

In het beleid staat beschreven:

- *werkwijze voor de screening van een pleeggezin op veiligheidsrisico's (hoe, wanneer, frequentie);*
- *criteria voor de screening van een pleeggezin op veiligheidsrisico's;*
- *hoe de uitkomsten van de screening moeten worden vastgelegd;*
- *richtlijnen over hoe te handelen bij geconstateerde veiligheidsrisico's binnen een pleeggezin;*
- *dat een verklaring van geen bezwaar bij de Raad voor de Kinderbescherming voor een pleeggezin moet worden verkregen.*

Oordeel

De inspectie is van oordeel dat de kwaliteit van het beleid van het LJ&R voor de screening van netwerkpleeggezinnen op veiligheidsrisico's voldoende is.

Het LJ&R heeft beleid opgesteld voor het screenen van netwerkgezinnen. De criteria die gehanteerd worden gaan niet expliciet in op het screenen op veiligheidsrisico's. Bij de contra-indicaties specifiek voor netwerkpleegzorg wordt de veiligheid van het kind echter wel als zodanig benoemd.

Onderbouwing van het oordeel

Het LJ&R heeft een procesbeschrijving opgesteld, de "werkwijze netwerkpleegzorg het LJ&R", die aangeeft *wat* er moet gebeuren voor de screening van het netwerkpleeggezin, maar die niet aangeeft *hoe* er gescreend dient te worden op veiligheidsrisico's. Expliciet wordt wel vermeld dat gedurende de screening duidelijk moet worden dat het netwerkgezin een veilige plek is voor het kind.

Criteria voor de screening van netwerkpleegouders op veiligheidsrisico's heeft het LJ&R niet vastgelegd. Het LJ&R hanteert de 'STAP' criteria² om de geschiktheid van het pleeggezin in te schatten. Eén van de STAP criteria, namelijk 'gedragsverandering zonder schade toe te brengen' geeft wel enige richting, maar in zijn geheel gaan de STAP criteria niet specifiek over veiligheidsrisico's. Het LJ&R heeft in haar beleid contra-indicaties opgenomen die aangeven in welke situaties de veiligheid van het kind mogelijk niet gewaarborgd is. Indien contra-indicaties tijdens de screening worden gesignaleerd dient de pleegzorgbegeleider dit te melden bij de multidisciplinair samengestelde intake-commissie.

Het LJ&R maakt gebruik van een format voor het verslag over het netwerkonderzoek. In dit format staan veiligheidsrisico's niet expliciet vermeld. Het verslag wordt voorgelegd aan de intake-commissie. De intake-commissie is eindverantwoordelijk voor de acceptatie van het netwerkgezin als pleeggezin.

Het LJ&R heeft vastgelegd dat bij aanvang van de screening voor het betreffende netwerkgezin een Verklaring van geen Bezwaar aangevraagd wordt bij de Raad voor de Kinderbescherming.

² Dit zijn de vijf criteria waarop pleegzorgaanbieders pleegouders in het voorbereidings- en selectietraject (STAP = Samenwerking Team Aspirant-Pleegouders) beoordeelt: 'openheid en duidelijkheid in contact', 'bereidheid tot samenwerking en delen van ouderschap', 'bevorderen van positief zelfbeeld van het kind', 'gedragsverandering zonder schade toe te brengen' en 'inschatten wat pleegzorg betekent voor het dagelijks leven'.

2.2 Screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's in de praktijk

Verwachting

Medewerkers voeren het beleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's zichtbaar uit.

Medewerkers:

- *kennen het uitvoeringsbeleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's;*
- *werken conform de werkwijze voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's;*
- *passen de criteria voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's toe;*
- *leggen de uitkomsten van de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's vast conform het beleid;*
- *handelen conform de richtlijnen over hoe te handelen bij geconstateerde veiligheidsrisico's binnen het pleeggezin;*
- *verkrijgen een verklaring van geen bezwaar bij de Raad voor de Kinderbescherming van het pleeggezin.*

Oordeel

De inspectie oordeelt dat de kwaliteit van de screening van netwerkpleeggezinnen op veiligheidsrisico's door medewerkers van het LJ&R onvoldoende is.

In de verslagen die zijn opgemaakt naar aanleiding van het netwerkonderzoek worden veiligheidsrisico's niet benoemd, ook niet als uit het verslag als geheel naar voren komt dat er reële risico's zijn voor de veiligheid van het kind (en/of voor de pleegouders). Hierdoor is de kans groot dat veiligheidsrisico's onvoldoende onder de aandacht van de medewerkers zijn in de verdere begeleiding van het pleeggezin en er onvoldoende gehandeld wordt om de risico's op te heffen of te verminderen.

Het screenen op veiligheidsrisico's gebeurt onvoldoende systematisch, waardoor de kwaliteit van de screening te veel afhankelijk is van de individuele medewerker. Pleegzorgmedewerkers leggen teveel de nadruk op de relatie en tonen te weinig professioneel wantrouwen.

Positief is dat de verslagen worden besproken in een multidisciplinaire intakecommissie, die tevens een conclusie aan het onderzoeksverslag toevoegt. Hierdoor wordt op één centrale plek de kwaliteit van de verslagen bewaakt. In de conclusie van de intakecommissie worden veiligheidsrisico's echter nog onvoldoende benoemd.

De inspectie vindt het risicovol dat pleegkinderen vaak geruime tijd in netwerkgezinnen verblijven, zonder dat de geschiktheid en veiligheid van het pleeggezin adequaat is ingeschat.

Onderbouwing van het oordeel

Het digitale kwaliteitshandboek Pleegzorg wordt als leidraad gebruikt bij het inwerken van nieuwe medewerkers. De medewerkers die al langer werkzaam zijn bij het LJ&R zijn niet ingewerkt volgens het handboek. Deze medewerkers kennen de werkwijze o.a. door een scholingsdag over het netwerkonderzoek. De "werkwijze netwerkpleegzorg het LJ&R" wordt niet als beleidsstuk genoemd door de medewerkers.

Nieuwe medewerkers worden via het volgen van een inwerkprogramma op de hoogte gebracht van de werkwijze van het screenen bij het LJ&R. Het eerste netwerkonderzoek van een nieuwe medewerker wordt altijd samen met en onder verantwoordelijkheid van een ervaren collega uitgevoerd. Verder wordt het eerste zelfstandig uitgevoerde netwerkonderzoek onder begeleiding van de werkbegeleider uitgevoerd.

De mogelijkheid bestaat om meerdere keren samen met een ervaren collega de screening uit te voeren. Het personeelsverloop bij het LJ&R is laag, dus het komt niet regelmatig voor dat een nieuw iemand moet worden ingewerkt.

Het kind woont in ongeveer 90% van de gevallen al (langdurig) in het netwerkgezin bij de start van het netwerkonderzoek. Gedurende het netwerkonderzoek vinden er gemiddeld vier gesprekken plaats met het gezin. De pleegzorgwerker krijgt door middel van de gesprekken een indruk van het gezin. Er vindt een inschatting plaats over de vraag of de pleegouders in staat zijn om voldoende (emotionele) veiligheid aan het kind te bieden.

Voor het screening van de fysieke veiligheid zijn geen vaste criteria. Voor het inschatten van de emotionele veiligheid worden door het LJ&R de vijf criteria van de STAP methode als uitgangspunt genomen. Bij het screenen wordt geen standaard risico-taxatielijst gebruikt. Medewerkers hebben de vragen die zij stellen in het hoofd. Welke vragen gesteld worden is afhankelijk van de situatie van het gezin en het kind.

Een belangrijk criterium bij het LJ&R voor de beoordeling van de geschiktheid van het gezin is de relatie die het kind met de volwassenen in het pleeggezin heeft. De insteek van het netwerkonderzoek is positief. Als een kind een relatie heeft met het pleeggezin dan biedt dat emotionele veiligheid. Het onderzoek richt zich dan vooral op wat het pleeggezin nodig heeft aan ondersteuning om het kind te kunnen opvangen. Indien een pleegouder wel liefdevol en betrokken is, maar niet helemaal capabel, dan wordt hem/haar extra ondersteuning in de vorm van intensieve begeleiding door een zorgaanbieder aangeboden. Er is sprake van een spanningsveld tussen de wens om een kind op te nemen in het eigen netwerk versus de kritische inschatting van veiligheidsrisico's.

De resultaten van het netwerkonderzoek worden vastgelegd in een verslag dat wordt beoordeeld door een intake-commissie, die tevens een conclusie aan het onderzoeksverslag toevoegt.

Bij netwerkplaatsingen bevindt het pleegkind zich in de meeste gevallen al (geruime tijd) in het pleeggezin voordat de screening heeft plaatsgevonden. Hierdoor is het bij de start van de plaatsing niet duidelijk wie zicht houdt op de veiligheid van pleegkinderen. Het LJ&R heeft geen vaste afspraken gemaakt met de afdeling jeugdbescherming van het LJ&R/bureau jeugdzorg over hoe de verantwoordelijkheden zijn verdeeld als een kind al in het netwerkge-

zin is geplaatst. Veelal is de gezinsvoogd ook werkzaam bij het LJ&R, dan zijn de lijntjes heel kort.

De pleegzorgmedewerkers stellen dat de (gezins)voogd verantwoordelijk is voor de veiligheid van het kind, totdat de intakefase is afgerond met een positief besluit door de intakecommissie. De pleegzorgwerker adviseert een gezinsvoogd dan ook om een eerste check te doen op het gezin als hij een kind ergens geplaatst heeft.

Het zou volgens de medewerkers een meerwaarde hebben om ieder netwerkonderzoek te starten met een afstemmingsgesprek, waarbij de pleegzorgwerker, gezinsvoogd, ouders en pleegouders aanwezig zijn. Dit zou de positie van de pleegzorgwerker kunnen versterken. Nu ervaren de medewerkers soms dat zij als 'indringer' worden gezien. Ze hebben soms het gevoel gedoogd te worden, omdat de begeleiding gekoppeld is aan de pleegzorgvergoeding. Vanuit deze door de pleegzorgwerkers ervaren 'zwakke' positie wekken de pleegzorgwerkers de indruk dat zij zich gedurende de screening enigszins bescheiden, afwachtend en weinig eisend opstellen.

Een Verklaring van geen Bezwaar wordt aangevraagd voor alle gezinsleden boven de 12 jaar. Ook voor een partner die niet bij het gezin inwoont, maar die wel regelmatig over de vloer komt. Wanneer de Raad het nodig acht een gesprek te hebben met de betrokkenen kan het lang duren, soms meer dan een half jaar, voordat de Verklaring door de Raad voor de Kinderbescherming wordt afgegeven. Het netwerkonderzoek wordt dan wel afgesloten met een akkoord, onder de voorwaarde dat er alsnog een Verklaring komt.

2.3 Beleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind

Verwachting

De pleegzorgaanbieder heeft uitvoeringsbeleid van voldoende kwaliteit voor het systematisch toezicht op de veiligheid van het pleegkind.

In het beleid staat beschreven:

- *richtlijnen over hoe en met welke frequentie de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden ingeschat;*
- *richtlijnen over hoe en met welke frequentie er direct zicht op de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden gehouden (ofwel: hoe een pleegkind (apart) moet worden gezien).*
- *richtlijnen over hoe en met welke frequentie er met pleegouders moet worden overlegd over de veiligheid van een pleegkind;*
- *criteria voor wanneer risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vastgestelde frequentie;*
- *hoe de uitkomsten van de veiligheidsinschatting moeten worden vastgelegd;*
- *richtlijnen over hoe te handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in het pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling.*

Verwacht wordt dat de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJJ t.a.v. de veiligheid van het pleegkind staat beschreven:

- de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJJZ betreffende het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen (wie doet wat wanneer);
- hoe met welke frequentie de pleegzorgaanbieder met BJJZ overlegt over de veiligheid van een pleegkind;
- de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJJZ bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in het pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling (wie doet wat wanneer).

Oordeel

De inspectie is van oordeel dat de kwaliteit van het beleid van het LJ&R voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind onvoldoende is.

Onderbouwing van het oordeel

Het LJ&R heeft geen algemeen beleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind en heeft geen afspraken vastgelegd met de afdeling jeugdbescherming van het LJ&R en/of met bureau jeugdzorg over de verantwoordelijkheidsverdeling (wie doet wat wanneer) bij het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen.

Er zijn geen richtlijnen over hoe te handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind. Wel is het protocol kindermishandeling pleegzorg Leger des Heils vastgesteld, dat specifiek is gericht is op de pleegzorgcontext. In het protocol is vastgelegd hoe er gehandeld wordt door het LJ&R bij een vermoeden van kindermishandeling en hoe dan de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het LJ&R en de plaatser vorm krijgt.

2.4 Het toezicht op de veiligheid van het pleegkind in de praktijk

Verwachting

Medewerkers voeren het beleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind zichtbaar uit.

Medewerkers:

- kennen het uitvoeringsbeleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind;
- voeren de veiligheidsinschattingen uit conform het beleid;
- houden direct zicht op de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin conform het beleid (ofwel: het (apart) zien een pleegkind);
- overleggen met pleegouders over de veiligheid van een pleegkind conform het beleid;
- hanteren hierbij de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vastgestelde frequentie;
- leggen de uitkomsten van de veiligheidsinschatting vast conform het beleid;
- handelen conform de richtlijnen hoe te handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling;
- handelen richting BJJZ conform de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJJZ betreffende het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen;

- overleggen over de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin met BJZ conform de gemaakte afspraken;
- handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling met BJZ conform de gemaakte afspraken.

Oordeel

De inspectie oordeelt dat door het ontbreken van voldoende beleid de kwaliteit van het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen door medewerkers matig is.

Het toezicht is te veel afhankelijk van de betreffende medewerkers. De aandacht voor veiligheid is onvoldoende expliciet en systematisch door het ontbreken van specifiek beleid.

Door het LJ&R worden alleen pleegzorgplannen voor het kind opgesteld en geen aparte pleegouder begeleidingsplannen. Een gesignaleerd veiligheidsrisico wordt niet gestructureerd vastgelegd in het dossier. Hierdoor is het optreden van de pleegzorgwerkers veelal reactief en bestaat het risico dat er onvoldoende planmatig en systematisch wordt gehandeld bij zorgen over de veiligheid van het pleegkind. Positief is de uitgebreide en overzichtelijke verslaglegging in het contactjournaal.

Hoewel afspraken tussen het LJ&R pleegzorg en de afdeling jeugdbescherming/ bureau jeugdzorg over de verantwoordelijkheidsverdeling ontbreken, vindt in de praktijk wel afstemming plaats over wie wat doet om zicht te houden op de veiligheid van het pleegkind.

Positief vindt de inspectie dat de pleegzorgmedewerkers tijdens de pleegzorgbegeleiding alert zijn op de emotionele veiligheid van het pleegkind en dat zij zonodig extra opvoedingsondersteuning inzetten. De pleegzorgwerkers maken een erg betrokken indruk. Ook is positief dat wanneer er een verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind wordt gesignaleerd de samenwerking met de afdeling jeugdbescherming/ bureau jeugdzorg goed blijkt te zijn.

Onderbouwing van het oordeel

Het LJ&R heeft een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. Er vindt regelmatig werken teamoverleg plaats en het is mogelijk om consult te vragen aan een gedragswetenschapper.

Om zicht te houden op de veiligheid van het pleegkind worden geen expliciete veiligheidsinschattingen gemaakt aan de hand van een risicotaxatie-instrument. Het gesprek met de pleegouders is het instrument dat de medewerkers hanteren om een inschatting over de veiligheid te kunnen maken.

Het beleid is dat bij ieder pleeggezin een keer per zes weken een huisbezoek wordt afgelegd. Indien hiervan wordt afgeweken moet dit opgenomen zijn in het pleegzorgplan. Het pleegzorgplan is leidend. Hierin staan de doelen van de begeleiding beschreven. In ieder gesprek worden de vijf ontwikkelingsgebieden doorgenomen: de lichamelijk, sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling en het contact tussen het kind en de ouders. Hiervan wordt verslag gedaan in het contactjournaal. De pleegzorgwerker maakt zo een inschatting van de veiligheid van het kind. Deze werkwijze staat niet op papier. Het is niet bekend of iedere pleeg-

zorgwerker bij het LJ&R op dezelfde manier werkt. Er wordt halfjaarlijks informatie ingewonnen door de pleezorgwerker bij de school van de kinderen. Soms wordt ook een hulpverlener van het kind om informatie gevraagd.

Er wordt over het algemeen niet expliciet over het thema veiligheid gesproken met de pleegouders. Tijdens de gesprekken met de pleegouders worden door de pleezorgwerker signalen opgepikt die informatie geven over de veiligheid van het kind. Het kind en de interactie tussen pleegouders en kind worden gedurende het huisbezoek geobserveerd. De pleezorgwerker heeft geen gesprekken met het kind alleen. Dit beschouwt het LJ&R als de taak van de gezinsvoogd. Als de pleezorgwerkers daar aanleiding toe zien dan verzoeken zij de gezinsvoogd om een afspraak apart met het kind te maken. De medewerkers geven aan dat het de norm is dat zij het kind tenminste om het huisbezoek gezien hebben. Zij weten niet of deze norm op papier staat, maar gaan er van uit dat hun collega's dezelfde norm hanteren.

Sommige medewerkers bezoeken de pleeggezinnen af en toe 's avonds, om zo te bereiken dat een werkende ouder ook regelmatig wordt gesproken. Het zou volgens de medewerkers een meerwaarde hebben als het LJ&R in haar beleid zou opnemen dat het een standaardwerkwijze moet zijn om regelmatig contact te hebben met beide pleegouders.

Het thema veiligheid komt voornamelijk reactief ter sprake. Uitgangspunt voor de medewerkers in het contact met de pleegouders is hoe het met het kind gaat. De ervaring van het LJ&R is dat netwerkpleegouders vaak wantrouwig zijn en zich snel gecontroleerd voelen. De medewerkers achten het belangrijk voor een pleezorgwerker om een relatie op te bouwen met de pleegouders.

Het LJ&R heeft geen criteria vastgelegd om te bepalen wanneer de veiligheid van het kind opnieuw moet worden ingeschat. De medewerkers geven aan dat het hun kerntaak is om voortdurend een inschatting te maken van de veiligheid van het kind. De pleezorgwerker heeft hiervoor criteria in het achterhoofd en kan zelf bepalen of en wanneer hij een extra veiligheidsinschatting wil maken. De medewerker kan vaker bij het gezin langs gaan, tot zelfs wekelijks. Ook is het gebruikelijk om bij twijfels over de veiligheid onverwacht langs te gaan bij een pleeggezin.

Het vastleggen van uitkomsten van veiligheidsinschattingen gebeurt niet expliciet. Door het LJ&R worden alleen pleezorgplannen voor het kind opgesteld en geen aparte pleegouderbegeleidingsplannen. Na ieder contact wordt het contactjournaal uitgebreid ingevuld. Als er risico's zijn geconstateerd dan worden die vastgelegd in het contactjournaal. Afwegingen van medewerkers worden nergens expliciet vastgelegd.

Indien een verhoogd risico voor de veiligheid van het pleegkind wordt geconstateerd, dan worden de zorgen standaard besproken met de pleegouders en met de werkbegeleider. Er is hiertoe altijd een (vervangend) werkbegeleider bereikbaar. Risico's worden ook met collega's

besproken. Uit de contactjournaals blijkt dat er bij een verhoogd risico veelvuldig en intensief contact is met het pleegkind, de pleegouders, de gezinsvoogd en andere betrokkenen. De pleegzorgwerker en gezinsvoogd maken afspraken per casus. De pleegzorgwerkers beschouwen zichzelf als de ogen en oren van de gezinsvoogd. Sommige pleegzorgwerkers informeren de gezinsvoogd via de mail over het verloop van huisbezoeken. Gezinsvoogden komen standaard bij de (half)jaarlijkse evaluaties. De pleegzorgwerker neemt het initiatief tot het plannen van deze evaluaties.

Het is de verantwoordelijkheid van de pleegzorg om het pleegzorgcontract te beëindigen als begeleiding niet meer mogelijk of verantwoord is. Of de kinderen ook daadwerkelijk ergens anders worden geplaatst is de verantwoordelijkheid van de gezinsvoogd. Het Protocol kindermishandeling geldt binnen de instelling. Het protocol is sinds 2007 twee maal toegepast.

Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie jeugdzorg haar oordeel over de mate waarin het LJ&R systematisch zorgdraagt voor de veiligheid van pleegkinderen binnen het pleeggezin. Vervolgens doet de inspectie aanbevelingen aan het LJ&R en de provincie Overijssel.

Verwachting

Pleegkinderen hebben recht op een veilige plek in het pleeggezin waarin zij opgroeien. Zij dienen beschermd te zijn tegen alle vormen van mishandeling binnen het pleeggezin en er dient zicht te zijn op mogelijke veiligheidsrisico's binnen het pleeggezin. Van pleegzorgaanbieders verwacht de inspectie dat zij risicovolle situaties voor pleegkinderen tot een minimum beperken. Zij dienen hiertoe (aspirant) pleeggezinnen te *screenen* op mogelijke veiligheidsrisico's en zij dienen *toezicht* te houden op de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin, door onveilige situaties te signaleren en mogelijke veiligheidsrisico's voor pleegkinderen in te schatten.

De inspectie verwacht van pleegzorgaanbieders dat zij dit *systematisch* doen door te zorgen voor beleid van voldoende kwaliteit én door te zorgen dat medewerkers dit beleid adequaat in de praktijk brengen.

Eindoordeel

1. *Het systematisch screenen van netwerkgezinnen op veiligheidsrisico's is van matige kwaliteit.*
 - De kwaliteit van het *beleid* van het LJ&R voor de screening van netwerkpleeggezinnen op veiligheidsrisico's is voldoende.
 - De kwaliteit van de screening van pleeggezinnen op veiligheidsrisico's *door medewerkers* is onvoldoende. De aandacht voor veiligheidsrisico's gedurende de screening is te weinig expliciet. Gesignaleerde veiligheidsrisico's worden niet als zodanig benoemd in de rapportage, waardoor de kans groot is dat veiligheidsrisico's onvoldoende onder de aandacht van de medewerkers zijn in de verdere begeleiding van het pleeggezin. Positief is de multidisciplinaire beoordeling van de verslaglegging door de intakecommissie.
2. *Het systematisch toezicht houden op de veiligheid van pleegkinderen is van matige kwaliteit.*
 - De kwaliteit van het *beleid* van LJ&R voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind is onvoldoende.
 - Door het ontbreken van voldoende beleid is de kwaliteit van het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen *door medewerkers* matig. Door het ontbreken van specifiek beleid is de wijze van toezicht houden namelijk te veel afhankelijk van de betreffende medewerkers en is de aandacht voor veiligheid bovendien nog onvoldoende expliciet

en systematisch. Positief is dat de pleegzorgmedewerkers tijdens de begeleiding alert zijn op de emotionele veiligheid van het pleegkind en dat zij zonodig extra opvoedingsondersteuning inzetten.

Het LJ&R werkt voornamelijk met pleegkinderen in netwerkgezinnen. Deze kinderen verblijven vaak geruime tijd in een netwerkgezin zonder dat de geschiktheid en veiligheid van het gezin adequaat is ingeschat. Ook is dan onduidelijk door wie en op welke wijze er toezicht op de veiligheid van de kinderen wordt gehouden. Dit houdt risico's voor de kinderen in.

Aanbevelingen

Aan het LJ&R

- Maak een verbeterplan (inclusief termijnen) om te komen tot:
 - beleid voor het *toezicht* op de veiligheid van pleegkinderen binnen pleeggezinnen;
 - het expliciet screenen op en vastleggen van veiligheidsrisico's in de screeningsfase;
 - pleegouderbegeleidingsplannen, waarin concreet en transparant mogelijke veiligheidsrisico's worden vastgelegd.Beschrijf hierin concreet *hoe* het beleid geïmplementeerd zal worden en maak inzichtelijk *wanneer* het beleid operationeel zal zijn.
- Maak afspraken met de afdeling jeugdbescherming van het LJ&R over de verantwoordelijkheidsverdeling: wie doet wat om zicht te houden op de veiligheid van pleegkinderen vanaf het moment dat de pleegkinderen in een (netwerk of bestands)gezin zijn geplaatst. Beschrijf hierbij concreet *hoe* de afspraken geïmplementeerd zullen worden en maak inzichtelijk *wanneer* de afspraken operationeel zullen zijn.
- Maak afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming over de termijn van afgifte van een Verklaring van geen Bezwaar. Beschrijf hierbij concreet *hoe* de afspraken geïmplementeerd zullen worden en maak inzichtelijk *wanneer* de afspraken operationeel zullen zijn.

Aan de provincie Overijssel

- Maak afspraken met het LJ&R over het verbeterplan en de afspraken met de afdeling jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming.
- Zie toe op een spoedige uitvoering van het verbeterplan en de totstandkoming van de afspraken.

Bijlage 1 Toetsingskader

Toetsingskader van de Inspectie jeugdzorg voor het onderzoek naar de veiligheid binnen pleeggezinnen

Achtergrond van het onderzoek

De inspectie onderscheidt twee belangrijke thema's bij het zorgdragen voor de veiligheid in pleeggezinnen. Allereerst dient te worden vastgesteld of een (aanstaand) pleeggezin een veilige plek kan bieden voor het pleegkind ('*screening*'). Ten tweede, als een kind eenmaal in een pleeggezin verblijft, dient er *toezicht* te zijn op de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin.

Beide aspecten gelden overigens zowel voor plaatsingen in bestandsgezinnen (waarbij er voorafgaand aan de plaatsing geen relatie is tussen pleegkind en pleeggezin) als in netwerkgezinnen (waarbij het pleeggezin uit de naaste omgeving van het kind komt).

Het onderzoek dient een antwoord te geven op de volgende vraag:

Zorgen de pleegzorgaanbieders systematisch voor de veiligheid van kinderen in pleeggezinnen?

Deze vraag is geconcretiseerd in de volgende twee deelvragen:

- screenen de pleegzorgaanbieders het pleeggezin systematisch op mogelijke veiligheidsrisico's voor het pleegkind?
- houden de pleegzorgaanbieders systematisch toezicht op de veiligheid van het pleegkind?

Toelichting op het toetsingskader

De inspectie heeft de vraagstelling vertaald in een toetsingskader, waarin schematisch is weergegeven wat de Inspectie jeugdzorg verwacht van de pleegzorgaanbieders. Op basis van het toetsingskader komt de inspectie tot haar oordeel over de kwaliteit van het handelen van de pleegzorgaanbieders ten aanzien van het zorgdragen voor de veiligheid van het pleegkind in het pleeggezin.

De twee thema's van het onderzoek staan in de eerste kolom van het toetsingskader benoemd (systematische screening en systematisch toezicht). In de tweede kolom staan de criteria (normen) geformuleerd waaraan de inspectie het handelen van de pleegzorgaanbieders beoordeelt. In de derde kolom zijn de indicatoren benoemd aan de hand waarvan de inspectie nagaat in hoeverre aan de criteria wordt voldaan. In de laatste kolom staat beschreven van welke onderzoeksbronnen de inspectie gebruik maakt om vast te stellen of, en zo ja in hoeverre de indicatoren aanwezig zijn.

Thema's	Criteria (Wanneer is het goed?)	Indicatoren (Waarom kun je dat zien?)	Bronnen
Systematische screening van het pleeggezin ³ op veiligheidsrisico's voor het pleegkind	1. De pleegzorgaanbieder heeft uitvoeringsbeleid ⁴ van voldoende kwaliteit voor de systematische screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's	In het uitvoeringsbeleid staat beschreven: <ul style="list-style-type: none"> - criteria voor de screening van een pleeggezin op veiligheidsrisico's; - werkwijze voor de screening van een pleeggezin op veiligheidsrisico's (hoe, wanneer, frequentie); - hoe de uitkomsten van de screening moeten worden vastgelegd; - richtlijnen over hoe te handelen bij geconstateerde veiligheidsrisico's binnen een pleeggezin; - dat een verklaring van geen bezwaar bij de Raad voor de Kinderbescherming voor een pleeggezin moet worden verkregen. 	Beleidsdocumenten
	2. Medewerkers voeren het beleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's zichtbaar uit	Medewerkers: <ul style="list-style-type: none"> - kennen het uitvoeringsbeleid voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's; - passen de criteria voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's toe; - werken conform de werkwijze voor de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's; - leggen de uitkomsten van de screening van het pleeggezin op veiligheidsrisico's vast conform het beleid; - handelen conform de richtlijnen over hoe te handelen bij geconstateerde veiligheidsrisico's binnen het pleeggezin; - verkrijgen een verklaring van geen bezwaar bij de Raad voor de Kinderbescherming van het pleeggezin. 	Interviews met medewerkers Dossiers
Systematisch toezicht op de veiligheid van het pleegkind	1. De pleegzorgaanbieder heeft uitvoeringsbeleid van voldoende kwaliteit voor het systematisch toezicht op de veiligheid van het pleegkind	In het uitvoeringsbeleid staat beschreven: <ul style="list-style-type: none"> - richtlijnen over hoe de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden ingeschat; - richtlijnen over de frequentie waarmee de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden ingeschat; - criteria voor wanneer risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vastgestelde frequentie; - hoe de uitkomsten van de veiligheidsinschatting moeten worden vastgelegd; 	Beleidsdocumenten

³ Onder pleeggezin worden alle inwonenden in het pleeggezin verstaan.

Onder pleeggezinnen worden bestands- en netwerkgezinnen verstaan.

⁴ Onder uitvoeringsbeleid wordt verstaan: richtlijnen, protocollen, werkinstructies, (beschrijvingen van) werkprocessen, etc.

Thema's	Criteria (Wanneer is het goed?)	Indicatoren (Waarom kun je dat zien?)	Bronnen
		<ul style="list-style-type: none"> - richtlijnen over hoe te handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in het pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling; - richtlijnen over hoe er direct zicht op de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden gehouden (ofwel: hoe een pleegkind (apart) moet worden gezien); - richtlijnen over de frequentie waarmee er direct zicht op de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin moet worden gehouden (ofwel: met welke frequentie een pleegkind (apart) moet worden gezien); - richtlijnen over hoe er met pleegouders moet worden overlegd over de veiligheid van een pleegkind; - richtlijnen over de frequentie waarmee er met pleegouders moet worden overlegd over de veiligheid van een pleegkind. <p>Ten aanzien van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJZ t.a.v. de veiligheid van het pleegkind staat beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJZ betreffende het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen (wie doet wat wanneer); - hoe de pleegzorgaanbieder met BJZ overlegt over de veiligheid van een pleegkind; - met welke frequentie de pleegzorgaanbieder met BJZ overlegt over de veiligheid van een pleegkind; - de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJZ bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in het pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling (wie doet wat wanneer). 	
	<p>2. Medewerkers voeren het beleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind zichtbaar uit</p>	<p>Medewerkers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kennen het uitvoeringsbeleid voor het toezicht op de veiligheid van het pleegkind; - voeren de veiligheidsinschattingen uit conform het beleid; - hanteren de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vastgestelde frequentie; - leggen de uitkomsten van de veiligheidsinschatting vast conform het beleid; - handelen conform de richtlijnen hoe te handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de vei- 	<p>Interviews met medewerkers</p> <p>Dossiers</p>

Thema's	Criteria (Wanneer is het goed?)	Indicatoren (Waaraan kun je dat zien?)	Bronnen
		<p>ligheid van een pleegkind in een pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling;</p> <ul style="list-style-type: none"> - houden direct zicht op de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin conform het beleid (ofwel: het (apart) zien een pleegkind); - overleggen met pleegouders over de veiligheid van een pleegkind conform het beleid; - handelen richting BJZ conform de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de pleegzorgaanbieder en BJZ betreffende het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen; - overleggen over de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin met BJZ conform de gemaakte afspraken; - handelen bij een geconstateerd verhoogd risico voor de veiligheid van een pleegkind in een pleeggezin en/of (een vermoeden van) kindermishandeling met BJZ conform de gemaakte afspraken. 	

Bijlage 2 Onderzoeksopzet

Het pleegzorgonderzoek van de Inspectie jeugdzorg is uitgevoerd in twee fasen: een beleidsanalyse en een praktijkonderzoek. De beleidsanalyse vond plaats bij alle 28 pleegzorgaanbieders. Vervolgens is het praktijkonderzoek uitgevoerd bij achttien pleegzorgaanbieders: één pleegzorgaanbieder per provincie/ stadsregio en de drie landelijke pleegzorgaanbieders.

Beleidsanalyse

De inspectie heeft via een schriftelijke vragenlijst (juni 2008) bij alle pleegzorgaanbieders hun beleid over de volgende thema's opgevraagd en vervolgens geanalyseerd⁵:

- de *screening* van pleeggezinnen op veiligheidsrisico's;
- het *toezicht* op de veiligheid van pleegkinderen;
- de *verantwoordelijkheidsverdeling* tussen het LJ&R en bureau jeugdzorg voor het toezicht op de (veiligheid) van pleegkinderen.

Praktijkonderzoek

Het praktijkonderzoek bij het LJ&R is uitgevoerd in september 2008. Met het praktijkonderzoek heeft de inspectie de toepassing van het beleid voor de *screening* en het *toezicht* in de praktijk getoetst. Dit is gedaan via twee groepsinterviews met uitvoerend medewerkers (een interview over de screening op veiligheidsrisico's en een interview over het toezicht op de veiligheid van pleegkinderen). Vervolgens heeft de inspectie een aantal recente dossiers geanalyseerd op deze thema's. De interviews en dossieranalyse vonden plaats aan de hand van gestructureerde vragenlijsten.

⁵ Onder (uitvoerings)beleid is verstaan: richtlijnen, protocollen, werkinstructies, (beschrijvingen van) werkprocessen, etc.